

Økologi noter

Foto: Laura Attrup Bille

Skovlandbrug kan løse flere udfordringer

Af Laura Attrup Bille, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Interessen for skovlandbrug stiger i Danmark, og meget tyder på, at kombinationen af træer og landbrug har flere gavnlige effekter - blandt andet på områder som kulstoflagring, næringsstofudnyttelse, biodiversitet, dyrevelfærd og robusthed over for ekstremt vejr. Det viser både erfaringer fra udlandet og fra de første systemer med skovlandbrug i Danmark.

Et dansk forskningsprojekt støttet af 'Fonden for økologisk landbrug' og 'Organic RDD' undersøger de gavnlige effekter ved skovlandbrug i Danmark med fokus på, hvordan det påvirker biodiversitet, jordsundhed og kulstoflagring.

Træerne giver blandt andet levesteder til nyttedyr over og under jorden, og træernes rødder kan gavne jordstrukturen og skabe gode forhold for Mykorrhiza-svampe. Det er en type svampe, som danner symbiose med planter rødder. En jord med højt indhold af de svampe kan blandt andet mindske behovet for gødning, vanding og sygdomsbekæmpelse.

Udover øget biodiversitet og jordsundhed sørger træerne også for kulstoflagring, både over jorden i veddet og under jorden i rødder og videre ud i jorden gennem udskillelse af rodesudater.

Brug dyrkningsvejledninger, når du skal i marken

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Det er sæson for at etablere vintersæd, og på icool.dk kan du finde detaljerede dyrkningsvejledninger for en række økologiske, efterårsåede afgrøder. Her finder du blandt andet vejledninger om vinterraps, vinterbyg, vinterhvede og andre kornsorter. I dyrkningsvejledningerne finder du gode råd om alle aspekter af dyrkningen fra sortsvalg og såbed til høst og lagring. Vejledningerne bygger på resultater fra mange års forsøgsarbejde.

Økologikongres 2025

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

18.-19. november er der Økologikongres i Kolding, hvor du kan blive opdateret med den nyeste viden, blandt andet om den grønne trepart, og hvad den kommer til at betyde for dig som landmand. Du kan også deltage i debatter med branchens mest erfarne specialister. Alle oplægsholdere giver dig tre konkrete råd, som du kan tage med hjem og bruge på din bedrift. På icool.dk kan du tilmelde dig kongressens nyhedsbrev og få sidste nyt om program og tilmelding.

De var klar med naturplan før andre - nu giver grøn trepart uvished

Familien købte bedrift i 1988 og en naturplan blev lagt. Nu er det den grønne trepart, der også indrulles hos dem på en eller anden måde - men er det nu også det bedste, tænker de?

Af Ulla Marie Birk
ubi@landbrugsmediernes.dk
2460 7963

Bjørn og Gitta Kjelgaard er ikke uddannede landmænd, men de har lært landbrug på den hårde måde, siden de købte stedet i 1988.

hvor parret selvfølgelig del-tager.

- Den grønne trepart skal ikke være topstyret af store landbrug, så bliver det kun, hvor der er størst økonomisk vinding for dem. Det skal være, hvor det giver mening rent naturmæssigt. Det drejer sig meget om, hvad man får mest ud af økonomisk, men vi kommer alle til at betale, for pengene går jo fra noget andet i samfundet. Så vi er spændte på at se, hvad resultatet mon ender med. Der har været folk forbi for at tage kulstofprøver, alle engle skal undersøges og dokumenteres. Vi er usikre på, om vi får adgang til data, så vi selv kan se, hvad forskellen er på den jord, der bliver afgræsset og det, der bare for lov at ligge og kun bliver slået en gang om året, siger Bjørn Kjelgaard.

Skal flytte dyr

- Vi har en ådal, hvor vi har lidt jorde langs med, hvor

Treparten lur

Bjørn er oprindelig uddannet murer, Gitta er uddannet social- og sundhedsassistent og har arbejdet i psykiatrien, men det blev lysten til at drive jord og opdrætte dyr økologisk, der har givet dem et livsgrundlag med mange glæder igennem årene. De lagde om til økologi i 1995. I forvejen brugte de hverken kunstgødning eller pesticider.

- Vi kunne se, at forskellige livsstilssygdomme kunne have et udspring i vores mad, fortæller Bjørn Kjelgaard.

Men nu er det debatten om den grønne trepart, der lur og som kan give lidt forvirring på gården. Hvad kommer det til at betyde for deres naturperle, hvor søer, skov og

beplantning har været med til at skabe dyre- og fugleliv på bæredygtig vis.

- Jeg tænker, at vi var forud for vores tid, men måske får vi også én med forhammen nu, fordi de konventionelle landbrug skal forgyldes for at gøre noget. Hvad har vi fået for at starte for så mange år siden? Det er godt nok at have ret, men alligevel, siger han, der har kreaturer der afgræsser marker og enge og er med til at fremme biodiversiteten.

- Så det har vi nydt, men det er jo ikke alt, man kan leve af ved bare kan gå og se og nyde, siger han.

Ikke topstyring

Der er flere lokale møder på vej om den grønne trepart,

ØKOLOGI - FAGLIGT SET

Regenerativt landbrug fylder også i udlandet

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Groundswell er en årlig festival for regenerativt landbrug i England, som Innovationscenter for Økologisk Landbrug besøgte i juli. Regenerativt landbrug og retten til at definere begrebet fylder meget i de landbrugsfaglige debatter i disse år - også i andre lande.

Festivalen bestod af en række events og oplæg med deltagere fra mange lande. Ifølge Jon Aagaard Enni fra innovationscenteret handlede et af de mest tankevækkende oplæg om, at der er en stor drivkraft i at visualisere den ideelle fremtid.

- Forfatteren Rob Hopkins viste, hvor meget det påvirker motivationen til forandring, om man fokuserer positivt eller negativt på frem-

Den årlige Groundswell-festival i England handler om regenerativt landbrug og har mange internationale deltagere. Foto: Tove Mariegaard Pedersen

tiden. Der er meget kraft i at fokusere på, hvordan fremtidens ideelle landbrug ser ud, fremfor at se på alt det, der er galt med nutidens landbrug.

Det ser jeg som en af grundene til, at regenerativt landbrug er blevet så populært et begreb, siger Jon Aagaard Enni.

Samtidig vurderer han, at den globale interesse for det regenerativt kan hjælpe økologien til at vokse, fordi

mange af de tiltag, som kan gøre et landbrug mere regenerativt, kommer direkte fra økologiens værktøjskasse. Også hensynet til de naturlige økosystemer er økologisk grundstof.

- Jeg hørte et oplæg med tre landmænd, som talte om deres veje imod en mere regenerativ praksis. De brugte færre input, de havde bedre sædskifter, og de havde fået en større diversitet i deres afgrøder. Det betød lavere omkostninger og spredning af risici, og de fortalte, at de derfor sov bedre om natten. De talte med stor begejstring om samspillet mellem jord, planter og mikrobiot, og om alt det gode, der kan komme ud af at arbejde med naturen i stedet for imod den, fortæller han.